

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bînzari Liliana, în numele inculpatului Pirogovshi Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Pirogovschi Serghei Alexandr, născut la 02.11.1992, originar din s. Găvănoasa, r-nul Vulcănești, domiciliat mun. Chișinău, Ghidighici, str. Comuna din Paris, nr.43.

Termenul de examinare a cauzei:

1) *Prima instanță*: 25.10.2011 - 02.12.2011

2) *Instanța de apel*: 25.01.2012 - 28.02.2012

Rejudecare: 1) 17.12.2012 - 04.02.2013;

3) *Instanța de recurs*:

1) 29.06.2012 - 30.10.2012, dispusă rejudecarea,

2) 10.09.2013 – 06.11.2013

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 decembrie 2011, Pirogovschi S. a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(1) și art. 369 alin.(1) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- pe art.151 alin.(1) CP sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani
- pe art.369 alin.(1) CP sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

Conform art.84 alin.(1), prin cumul parțial al pedepselor stabilite, i s-a aplicat pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 1 lună, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă aplicată lui Pirogovschi S. obligațiunea de nepărăsire a localității s-a înlocuit cu arestul preventiv, cu luarea sub strajă din sala de judecată.

Termenul ispășirii pedepsei se va calcula din data pronunțării sentinței, 02 decembrie 2011.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vițalari V. a fost admisă parțial, cu

încasarea din contul lui Pirogovschi S. în beneficiul lui Vițalari V. cu titlu de prejudiciu moral suma de 25.000 (două zeci și cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material pentru cheltuielile de asistență juridică suma de 3500 lei.

În rest în partea încasării prejudiciului moral, a fost respinsă ca nefondată, iar în partea încasării prejudiciului material suportat în legătură cu cheltuielile de tratament, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului sumei să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 14.09.2011, în jurul orelor 13.00, militarul în termen al Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, Pirogovschi S., aflându-se în cantina de vară a unității amplasate în mun. Chișinău, str. Vasile Lupu 37, a încălcat grav cerințele art.26 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la statutul militarilor”, art.art.14,15 al Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate al RM, art.5 al Regulamentului Disciplinei Militare, fără motive întemeiate i-a aplicat soldatului Vițalari V. o lovitură cu piciorul în regiunea abdominală partea stîngă și o lovitură cu palma în regiunea feței, în rezultatul cărora părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procurorul în Procuratura Militară, E. Manolachi, și de avocații Iu. Pascari și I. Dogotari în numele inculpatului Pirogovschi S..

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de fond incorect a considerat, că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.369 alin.(3) lit.c) CP, care prevede sancționarea relațiilor neregulamentare între militari, dacă acestea s-au soldat cu urmări grave, ceia ce nu se conține în prevederile alin.(1) a art.369 CP.

Menționează că, în dispozitivul sentinței instanța de fond nu s-a expus privitor la acțiunea civilă înaintată de acuzatorul de stat, iar în partea descriptivă a sentinței se indică că aceasta se lasă fără examinare. Instanța urma să admită acțiunea în partea restantă pe care o are de achitat inculpatul, adică suma de 782, 02 lei.

A solicitat, casarea parțială a sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, prin care Pirogovschi S. să fie recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin.(3) lit.c) CP și condamnat la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani. A menține condamnarea lui Pirogovschi S. în baza art. 151 alin.(1) CP. Conform art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor a-i stabili inculpatului Pirogovschi S. pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A încasa de la inculpatul Pirogovschi S. paguba materială restantă în sumă de 782,02 lei, în folosul statului pentru tratamentul părții vătămate Vițalari V..

Avocații Iu. Pascari și I. Dogotari în numele inculpatului Pirogovschi S., în motivarea apelurilor, au solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Pirogovschi S. să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate cu aplicarea art.90 CP, motivînd că, pedeapsa stabilită este prea aspră, instanța de fond a apreciat incorect gardul de pericol social care-l reprezintă inculpatul

și circumstanțele care atenuează vinovăția sa: recunoașterea integrală a vinovăției și căința sinceră, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, contribuția activă la descoperirea infracțiunii. Nu s-a luat în considerație atitudinea inculpatului după săvârșirea infracțiunii imputate, a restituit cheltuielile suportate de către partea vătămată pentru tratament și este predispus să achite și paguba morală cauzată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2013, au fost respinse ca inadmisibile apelurile avocaților Iu. Pascari și I. Dogotari în declarate în numele inculpatului Pirogovschi S., iar apelul procurorului a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu, casată sentința judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 02.12.2012, și a pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pirogovschi S. a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.369 alin.(3) lit.c) CP și stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut fără modificări.

Termenul pedepsei stabilite inculpatului Pirogovschi S., s-a calculat din 04.02.2013, cu includerea termenului deținerii în stare de arest de la 02.12.2011 pînă la 04.02.2013.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt, însă a dat o apreciere incorectă probelor examinate în cadrul ședinței de judecată, greșit ajungînd la concluzia de reîncadrare a acțiunilor inculpatului în baza art.369 alin.(1) CP, motivînd că, consecințele „vătămări corporale grave” sunt prevăzute la art.151 alin.(1) CP.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpatului Pirogovschi S. întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.369 alin.(3) lit.c) CP - încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență, soldate cu urmări grave, și nu necesită o calificare suplimentară pe art.151 alin.(1) CP.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel s-a condus de principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale în corespundere cu prevederile art.7,61,75,76 78 CP, ținînd cont că, inculpatul a recunoscut vina, anterior nu este condamnat, vîrsta lui tînără, are la întreținere un copil minor, însă a considerat că, unica și indiscutabilă metodă de reeducare și corijare este o pedeapsă privativă de libertate.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vițalari V., iar acțiunea civilă înaintată de Procuratura Militară a lăsat-o fără examinare, deoarece în proces nu a fost solicitat să fie atrasă ca parte interesată și nici nu a stabilit în contul cui să fie încasată suma.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul L. Bînzari, în numele inculpatului Pirogovschi S., solicitînd casarea acesteia, precum și a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, motivînd că, instanța de apel incorect a calificat

acțiunile inculpatului Pirogovschi S. în baza art.369 alin.(3) lit.c) CP, stabilindu-i o pedeapsă privativă de libertate, care este prea aspră. Este de acord cu concluziile instanței de fond în ce privește calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.151 alin.(1) și art.369 alin.(1) CP, deoarece sintagma „*urmări grave*” nu reprezintă echivalentul „*vătămări grave*”. Consideră că, reeducarea și corijarea Lui Pirogovschi S. este posibilă fără privarea de libertate, prin suspendarea executării pedepsei.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă temeiurile prevăzute de pct.10 alin.(1) art.427 CP- „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*” și pct.12 - „*faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”.

Colegiul penal menționează că, infracțiunea prevăzută de art.369 CP este o infracțiune formală, care se consideră consumată din momentul încălcării regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, dacă între ei nu există raporturi de subordonare, într-o variantă-tip alin.(1) – „dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență” și două variante agravante prevăzute la alin.(2) – „se soldează cu vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale sau a sănătății” și alin.(3) – „soldate cu urmări grave”.

Prin *urmări grave* se are în vedere vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății ori decesul victimei.

Infracțiunea de categoria celei ce s-a imputat inculpatului poate fi săvîrșită în dispozițiunea unității militare, pe teritoriul sau în afara teritoriului ei, în timpul exercitării obligațiilor de serviciu militar sau în timpul de odihnă, în timpul activității sportive, culturale, în timpul permisiilor din unitatea militară, în timpul aflării în delegație, în instituțiile medicale, punctele medicale sau spitale etc. Componenta de infracțiune e prezentă în cazurile în care lovirea sau alte acte de violență au fost săvîrșite în legătură cu îndeplinirea de către partea vătămată a obligațiilor sale legate de serviciul militar, adică în cadrul activității de serviciu a acesteia.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.369 CP are un caracter complex: *obiectul juridic principal* îl constituie relațiile sociale cu privire la respectarea, în timpul îndeplinirii serviciului militar, a regulilor statutare referitoare la relațiile dintre militari, dacă între ei nu există raporturi de subordonare; *obiectul juridic secundar* îl formează relațiile sociale cu privire la integritatea corporală a militarului.

Din punct de vedere al laturii subiective această infracțiune se săvîrșește cu

intenție directă, atunci când făptuitorul înțelege că, aplicînd lovituri ori săvîrșind altă violență față de alt militar, cu care nu se află în relații de subordonare, încalcă ordinea de comportare reciprocă între militari, stabilită de regulamentele militare, și dorește aceasta.

În speța dată, atît inculpatul, cît și partea vătămată se considerau militari în termen, în baza ordinului Comandantului Brigăzii 2 infanterie motorizată nr.212 din 04 noiembrie 2010 și între ei nu existau raporturi de subordonare.

Acțiunile săvîrșite de către inculpat la data de 14.09.2011, pe teritoriul unității militare este o infracțiune de încălcare a regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, care s-au manifestat prin aplicarea violenței față de partea vătămată, soldată cu vătămări corporale grave, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.2587 D din 06.10.2011, care corect sau încadrat numai în baza art. 369 alin.(3) lit.c) CP.

Din cele menționate mai sus, Colegiul penal consideră că, acțiunile inculpatului nu necesită a fi încadrate și în baza art.151 alin.(1) CP, deoarece vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății se cuprinde în totul de prevederile art.369 alin.(3) lit.c) CP. Analizînd construcția acestei norme penale se observă că legiuitorul a avut în vedere apărarea nu numai a ordinei de drept în timpul efectuării de către cetățeni a serviciului militar, a respectării regulilor statutare și relațiile dintre aceștia, dar și viața și sănătatea lor după cum s-a prescris în alin. (2) lit.c).

Dispoziția normei penale descrisă în alin.(1) stabilește răspunderea penală în cazul aplicării actelor de violență și atunci cînd acestea au urmat cu cauzarea intenționată a vătămărilor corporale grave, acestea cad sub înțelesul de „urmări grave”.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului Pirogovschi S., instanța de recurs constată că, instanța de apel i-a aplicat corect pedeapsa pentru infracțiunea comisă, potrivit *criteriilor de individualizare a pedepsei* - cerințe de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvîrșirea infracțiunii. Pedeapsa trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului Penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a CP, ținîndu-se cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa trebuie să contribuie la corectarea condamnatului și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît de condamnat, cît și de alte persoane.

Instanța de recurs reține că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.10),12) CPP, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, de aceia recursul ordinar declarat de avocatul Bînzari L. în numele inculpatului Pirogovshi S. se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

